TYRINĖJIMAI KAUNE, KAMPINIAME L. ZAMENHOFO G. NR. 7, 9/10, KURPIŲ G. NR 6, 8 GATVIŲ SKLYPE

Eugenijus BUTĖNAS

2002 m. buvo tęsiami (žr. *ATL 2001 metais* V., 2001, p. 286) archeologiniai tyrimai Kauno senamiestyje, kampiniame L. Zamenhofo g. Nr. 7, 9/10 ir Kurpių g. Nr. 6, 8 sklype, buvusiame (vadinamajame) Miesto Dvarelyje (Atv – 149, AR–10 a, c).

2002 m. buvo tiriama keliose šio sklypo vietose: pastato (buvusi sinagoga) PV kampe, numatomos įrengti dujinio šildymo katilinės vietoje (24 m^2), taip pat lietaus, fekalinių vandenų kanalizacijos tranšėjų (kurios daugiausia ėjo jau buvusios kanalizacijos vietose) ir šulinių bei įvadų į juos vietose (104 m^2), laiptų patekimui į dujinio šildymo katilinę vietoje (12,5 m^2), dvi perkasos (bendras plotas 20 m^2) pačiame sklypo V pakraštyje, prie pastato inv. Nr. 3F[1] P sienos (74 pav.). Kanalizacijos tranšėjų vietose buvo tiriama tik iki projektinio gylio. 2002 m. iš viso ištirta 160 m^2.

Deja, tirtose vietose aptikti tik smarkiai nukentėjusio nuo žmogaus ūkinės veiklos kultūrinio sluoksnio fragmentai, kuriuos, remiantis surinkta buitine bei statybine

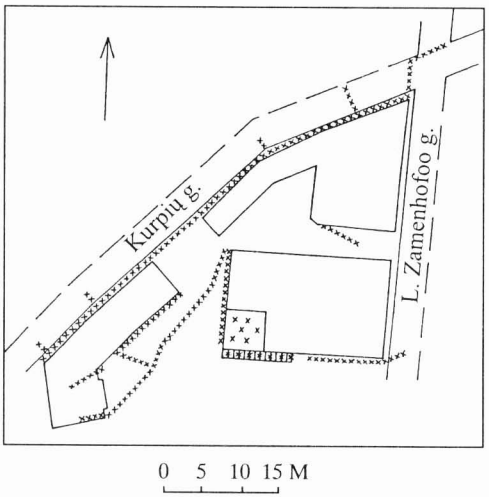

74 pav. Sklypo situacijos planas. *I. Keršulytės pieš.*
Fig. 74. Situational plan of the site.

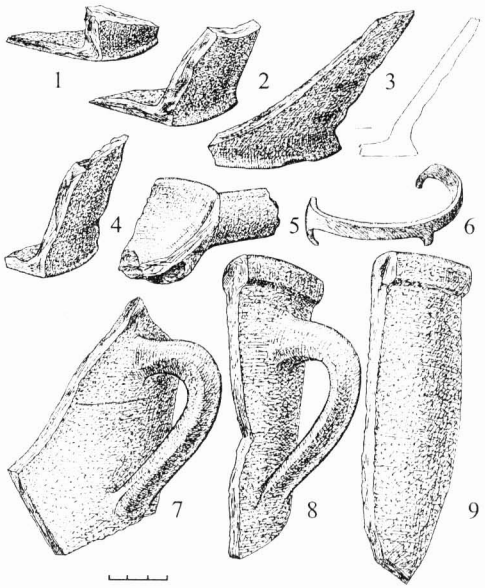

75 pav. Radiniai: 1–4 – puodyninių koklių fragmentai, 5 – keptuvės fragmentas, 6 – pasagėlė, 7–9 – puodynių fragmentai (1–5, 7–9 – molis, 6 – geležis). *I. Keršulytės pieš.*
Fig. 75. Finds: 1–4 – fragments of pot tiles, 5 – fragment of pan, 6 – horse-shoe, 7–9 – fragments of pots (1–5, 7–9 – clay, 6 – iron).

keramika, galima datuoti XVII a. pradžia–XIX a. pabaiga (75 pav.).

EXPLORATION IN THE CORNER SITE OF L. ZAMENHOFO STREET 7, 9/10, KURPIŲ STREET 6, 8, IN KAUNAS

In 2002 the archaeological exploration was continued in the Old Town of Kaunas city, in the corner site of L. Zamenhofo street 7,9/10 and Kurpių street 6, 8. The area of 160 m^2 was explored.

Unfortunately, in these places only fragments of the farming cultural layer which was heavily destroyed by man were found. According to household and construction pottery, it can be dated to the beginning of the 17th century and the end of the 19th century.

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI VILNIUJE, STATOMO KARALIAUS MINDAUGO TILTO PRIEIGOSE

Gediminas GENDRĖNAS, Egidijus OŽALAS

2002 m. kovo mėn. Vilniuje pradėti Karaliaus Mindaugo tilto statybos darbai. Statybų metu buvo rekonstruojamos ir Karaliaus Mindaugo tilto prieigose buvusios gatvės. Kairiajame Neries krante rekonstruotos T. Vrublevskio ir Arsenalo g. bei Žygimantų g. R dalis. Dešiniajame – Rinktinės g. dalis nuo Neries krantinės iki „Žalgirio“ stadiono bei Rinktinės ir A. Juozapavičiaus g. sankryža bei Olimpiečių g. V dalis. Statant Karaliaus Mindaugo tiltą bei rekonstruojant gatves tilto prieigose žemės darbai buvo atliekami apie 8 ha plote.

Statybų vietose PTC LP archeologai žvalgė ir tyrinėjo kultūrinį sluoksnį, stebėjo žemės darbus. Karaliaus Mindaugo tilto prieigų rekonstrukcija apėmė skirtingą istorinę-urbanistinę raidą turinčias miesto dalis bei sklypus. Skyrėsi žvalgomų archeologijos objektų chronologija ir pobūdis.

Neries pakrantėse ties statomu Karaliaus Mindaugo tiltu žvalgytas iki 5,7 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis.

Abiejuose Neries krantuose rekonstruojant Karaliaus Mindaugo tilto prieigose esančias gatves, atkastos XV–XIX/XX a. mūrinių statinių liekanos. Paminėtinos dešiniajame Neries krante, ties Rinktinės ir A. Juozapavičiaus g. sankryža aptiktos dviejų XVI a. antrąja puse ir XVII–XVIII a. datuotinų gamybinės paskirties krosnių liekanos. Krosnyse degta statybinė keramika. Neries pakrantėje, dabartinėje Olimpiečių g., atkasti XVII–XX a. stovėjusių mūrinių pastatų pamatai. Kairiajame Neries krante, Žygimantų g., atkasti XV a. pradžia ir XV a. pabaiga – XVI a. pradžia datuojami mūrų fragmentai. Šie mūrai priskirtini ties Neries upe buvusios kunigaikščių Radvilų valdos statiniams. T. Vrublevskio, Arsenalo ir Žygimantų g. atkastos XVIII–XIX a. miesto inžinerinės komunikacijos, atidengti XVII/XVIII–XIX a. pradžios mūrinių ir medinių statinių pamatai, gatvių XIX a. grindinių fragmentai.

Dešiniajame Neries krante, ties XVI–XIX a. pradžioje veikusiomis senosiomis Vilniaus žydų kapinėmis, aptikta žmonių kaulų. Jie išblaškyti XX a. viduryje naikinant seną-